

TYGODNIK KATOLICKI SPOŁECZNO-KULTURALNY — ZAŁOŻONY W 1920 ROKU
"LUD" (70 POVO) O MAIOR JORNAL POLONES DA AMER. LATINA — FUNDADO EM 1920
KURYTYBA — 25 LIPCA (julho) — 1978 — Nr 3.587 — (29/78)

Zamiary gen. Figueiredo

Gen. João Baptista Figueiredo, kandydat ARENY na prezenta państwa, pragnie uczestniczyć w rozmowach między rządem a parlamentem na temat udogodnienia reform politycznych oddanych już pod debatę Kongresu. Gen. Figueiredo w swych pierwszych kontaktach nawiązanych z niektórymi senatorami i deputowanymi zbiera ich sugestie, co należałoby dodać do tych reform, by zadowolili one całe społeczeństwo. Chodzi tu głównie o opracowanie artykułów konstytucyjnych odnoszących się do zaprowadzenia stanu nadzwyczajnego mającego na celu zagwarantowanie bezpieczeństwa państwa.

Ogólna opinia bowiem polityków odnośnie tego punktu zawartego w projekcie reform politycznych nie jest przychylna. Istnieje bowiem obawy, że ogłaszając stan nadzwyczajny — rząd federalny z prezydentem na czele strzymałby na okres ogłoszenia stanu nadzwyczajnego władzę prawie absolutną. Zrozumiała jest rzecza, że gen. Figueiredo nie może obecnie wymagać zmiany projektu o stanie nadzwyczajnym, choć jednak wprowadzić jego ulepszenie gdy o-

bejmie władzę w Kraju. Pragnie on również zrobić poprawkę do projektu reform, by proklamować oficjalnie powszechne wybory na gubernatorów i wszystkich senatorów w 1982 roku.

Ten ostatni zamiar generała Figueiredo mógłby zepchnąć na drugi plan projekt

poprawy konstytucyjnej senatora Franco Montoro, a raczej odrzucić jego wykonanie. Dąży on jeszcze do tego, by wprowadzenie reform politycznych ogłosił prezydent Geisel już w listopadzie br. zamiast to uczynić dopiero z początkiem stycznia, jak to zostało postanowione.

Do 15 października gen. Figueiredo odbył spotkanie z senatorami i deputowanymi ARENY, a także nawiązał osobiste kontakty z liderami opozycji. W tym celu utworzył już własną radę doradczą, by z jej pomocą zapoznać się z sugestiami i poradami odnoszącymi się do najważniejszych problemów życia politycznego.

Jego pierwsze spotkanie na ten temat odbyło się z takimi politykami jak: Petrólio Portela, Daniel Krieger, José Sarney, Jarbas Passarinho, Francisco Nerel, Nelson Marchezan i Celso Borja. M. in. dyskutowano nad projektem senatora Franco Montoro i nad Narodowym Frontem Demokratyzacji. Przy tej okazji gen. Figueiredo podkreślił jeszcze raz swe stanowisko liberalne wobec problemów politycznych, choć w nich — jak sam się wyraził — nie jest specem.

SANDRO PERTINI, 82-letni socjalista, został obrany ostatnio prezydentem Włoch na najbliższe 7 lat. Jego rodzice i dziadkowie żyli prawie sto lat.

Małuf zwyciężył

Najwyższy Trybunał Wyborczy (TSE) wczoraj ogłosił swój ważny wyrok: zatwierdził jako ważną kandydaturę Paulo Maluf'a na gubernatora stanu São Paulo, obranego podczas regionalnej konwencji ARENY. Pamiętamy wszyscy, że kandydatem rządowym był Lauro Nater, były drukarz przy gubernatorze paulistańskim cieszącym się znaczną popularnością w interlorze tego stanu.

Większość jednak Arenistów wzięciem z obecnym gubernatorem Paulo Egydio na czele nie chciała uznać tej kandydatury. Gdy przyszedł do konwencji regionalnej ARENY, absolutną większość głosów obwołany został kandydatem tej partii Paulo Maluf, były sekretarz Komunikacji stanowej.

Zwolennicy Lauro Nater próbowali unieważnić tę konwencję, twierdząc, że w aktach konwencji zaszła różnica głosów między liczbą tych którzy głosowali na gubernatorów i na senatorów. To wskazywałoby, że głosowanie nie było w porządku. Obrony Maluf'a natomiast wykazał czarno na białym, że podczas konwencji ARENY odbytej dnia 4 czerwca bieżącego roku, Paulo Maluf otrzymał 617 głosów zaś Lauro Nater 589 głosów. Większość (28) głosów, była wystarczająca do oburzenia Maluf'a jako kandydata ARENY na gubernatora, a pomyłka w aktach odnośnie podania liczby głosujących mogła się odnieść co najwyżej do 2-3 głosów.

Zwycięstwo paulistańskich ARENY, która obrala własnego kandydata a nie przy-

jęła kandydata zamianowanego przez władze federalne, może mieć wielki wpływ na wybory w takich stanach, jak np. Acre, Amazonas, Rio Grande do Norte, Espírito Santo, Rio de Janeiro, São Paulo, Minas Gerais i Paraná.

Do opozycyjnej bowiem partii MDB może się przyłączyć wiele elementów - dysydentów z ARENY, obejmając deputowanych federalnych i stanowych z opozycji. Nie są to siły stałe, obecność o siłachby większość w Federalnej Izbie Deputowanych oraz 8 lub 10 w Stanowych Izbach Ustawodawczych (Assembleias).

By uniknąć ewentualnej porażki ARENY w wyborach fiaskowych, tak Prezydent Geisel jak i gen. Figueiredo muszą czynny udział w kampanii wyborczej po stronie tej partii.

W KALEJDOSKOPIE

◆ **WASZYNGTON** — Prezydent Carter, na znak protestu przeciw ciężkim karom nałożonym na dysydentów sowieckich, zakreślił wysiłki komputerów amerykańskich do Związku Radzieckiego. Ponad 20 dysydentów naradzających do obrony praw człowieka zostało już skazanych na ciężkie kary więzienia i agru.

◆ **BONN** — Siedem państw przemysłowych na ostatnim szczycie w Bonn postanowiono zerwać wszelkie kontakty lotnicze z krajami przyjmującymi u siebie porwaczy samolotów pasażerskich i zatrzymującymi te samoloty.

◆ **SANTOS** — Podczas swej wizyty w Rio de Janeiro, prezydent Geisel ogłosił pomoc finansową rządowi federalnemu w sumie 11,2 miliardów kruczerów przeznaczoną na prace kanalizacyjne w wielkim São Paulo, Santosie oraz na wybrzeżu paulistańskim. Pomoc ta będzie dobrodziejstwem dla 4 milionów mieszkańców.

◆ **BRZYZO** — Na 6 miesięcy przed puszyczeniem w ruch brzyjskiej siłowni atomowej w Angra dos Reis, krajowa grupa uczonych wyraziła swe obawy na temat bezpiecznego funkcjonowania tej siłowni. Uczeń domagają się wolnego dostępu do informacji o brzyjskiej działalności nuklearnej.

◆ **LIZBONA** — Podczas swej wizyty w Portugalii, prezydent Geisard dał solenną obietnicę, że pomoże Portugalii wstąpić do Wspólnego Rynku Europejskiego w zamian za oddanie Francji do byłych kolonii portugalskich w Afryce.

MAGNIFICAT

Z okazji 75-lecia pracy polskich Księżąt Misjonarzy na Ziemi Krzyskiej Południa, wznosi się do nieba, za przyczyną Matki Bożej i za wstawieniem św. Wincentego a Paulo hymn wdzięczności Księżąt Misjonarzy Prowincji Południowej: UWIELBIAJ DUSZO MOJA PANA (Łk. 1,46).

Za Księdza Biskupa Ignacego Krause, który nie tylko w Chinach, ale i tu w Brazylii, pracował długo i z poświęceniem, dla chwały Bożej i dobra niesmiertelnych dusz.

Za Księdza Biskupa Dominika Wisniewskiego, który długie lata pracował nad młodzieżą misjonarską, a dziś zajmuje stanowisko jako Biskup Sufragana kurybski.

Za 72 księży, którzy żyją i pracują w duchu św. Wincentego a Paulo.

Za ich prace i trudy dokonane na rozległych parafiach.

Za Grupę misyjną i księży pomagających im.

Za księży pracujących w Wielkim i Małym Seminarium Księżąt Misjonarzy i w Seminarium diecezjalnym w Palmas.

Za Ks. Dyrektora Sióstr Miłosierdzia i księży rekołektorystów.

Za duszpasterstwo drogowe.

Za 32 teologów gotujących się do kapłaństwa, za 62 studentów filozofii i za 110 Maloseminarystów.

Za wydawnictwo "Ludu" podtrzymujące język i tradycje polskie.

Za dwie radiostacje, propagujące ducha religijnego.

Za Awamieszczyzn "Entre Amigos", czasopismo dyrektor Księżąt Misjonarzy, przeznaczone dla rodzin chrześcijańskich i młodzieży.

Za trzech Braci, którzy z gorliwością Marty pracują dla dobra Zgromadzenia.

Za wielkie łaski i błogosławieństwa odebrane w ciągu 75 lat.

Za domane cierpienia i prześladowania zniszczone w duchu miłości.

Za to wszystko, w dniu 25 lipca, wznosi się do Pana Niebios uczyście TE DEUM Zgromadzenia przepełnione pokorą: "Słudzy nieużyteczni jesteśmy, cośmy byli winni uczynić, uczyniliśmy" (Łk. 17,10), i naznaczone wdziękami: "Nie nam Panie, nie nam, ale Imieniom Twojemu daj chwałę!" (Ps. 113,1).

Ks. Władysław Szerszko, C.M.

JAPONIA DZISIEJSZA

Archipelag japoński składa się z 4 wielkich wysp: Honshu, Hokkaido, Kyushu i Shikoku — wokół których grupuje się 3 988 małych wysp. Ogólna powierzchnia archipelagu wynosi 369 662 km kw. Tereny gorzyste o podłożu wulkanicznym zajmują 80 proc. całej Japonii, doliny zaś zaledwie 20 proc. Znaczna część mieszkańców (wszystkich jest 115 milionów) koncentruje się wokół dwóch wielkich miast: Tokio i Osaka (38 proc. ludności). Gęstość zaludnienia wynosi tutaj 1 500 osób na 1 km kw. Przetrwała nie obdarzyła Japonię bogactwami naturalnymi, czego dowodem jest to, że Japonia

musi importować: 47 proc. zboża, 92 proc. rudy żelaznej, 59 proc. węgla, 100 proc. boksytu i 99,7 proc. ropy. Pomimo tak niekorzystnych warunków naturalnych, Japonia jest największym producentem statków handlowych, zajmuje 2 miejsce w produkcji samochodów (po USA), 3 miejsce w produkcji stali (102,4 mln. ton) po Rosji i USA. W 1966 roku eksport japoński wyniósł 9,8 miliardów dolarów, a 10 lat później doszedł do 84,6 mld. dol. Import za ten sam rok w granicach 71,6 mld. dol.

Do największych przedsiębiorstw japońskich zaliczają się: Mitsubishi, Mitsui, Sumitomo, Fuyo, Sanwa, Nip-

pon Steel, Nissan, Toyota, Marubeni, Toyo, Menka itp. Przedsiębiorstwa czy kompanie mają w swych rezerwach 20 tys. różnego rodzaju towarów importowanych z zagranicy względnie wyprodukowanych z kraju.

Nadzwyczajny rozwój ekonomiczny Japonii sprawił, że podniosła się bardzo stopa życiowa w kraju, zajmując pod tym względem 2 miejsce w świecie: po USA i dorównując Niemcom Zachodnim. Roczny dochód na głowę wynosi w Japonii 7 290 dol. (w USA 8 510 dol.). Powiększyła się również średnia wieku: u mężczyzn wynosi ona 70,5 lat, u kobiet — 75,9 lat.

Rola dziennikarzy w ZSRR

Nielatwe jest zadanie dziennikarzy zagranicznych w Związku Radzieckim. Jeśli zdobędą jakąś ważną wiadomość z pierwszej ręki (do prywatnych osób - Rosjan), sami narażają się na szykany władz policyjnych i narażają także tych od których otrzymali informacje. Należy bowiem zdawać sobie sprawę, że wiadomości jakie otrzymują od sowieckiej agencji prasowej nigdy nie zgadzają się z rzeczywistością.

Tak np. w pokazowym procesie przeciw dysydentowi Leonidowi Szaranskiemu (już skazanemu na 13 lat więzienia połączonego z przymusową pracą w łagrach) tekst podany korespondentem zagranicznym przez agencję Tass był daleki od prawdy. Szaranski bowiem oświadczył na procesie, że odrzucił stanowczo wszelkie oskarżenia o działalność antypaństwową czy szpiegowską. Agencja Tass natomiast podała, że Szaranski przyznał się do zbierania sekretnych informacji i przekazywania ich Zachodowi. Choć zaprzeczył swego udziału w jakiegokolwiek akcji szpiegowskiej.

Dziennikarzy zagranicznych jest w Moskwie kilkudziesięciu: amerykańscy, an-

gielscy, francuscy, niemieccy, duńscy, japońscy itp. Oni nie mogą uczestniczyć w procesie i muszą się zadowolić tym, co im podadzą władze sądowe. Tymczasem proces odbywa się prawie zawsze przy zamkniętych drzwiach, a sędzoni nie mogą obracać sobie adwokatem (obrońców). W dodatku nie dopuszczają się na proces obserwatorów lub świadków wiarogodnych, przez co proces taki staje się zwykłą farszą.

Korespondenci zagraniczni, nie mogąc się dostać na salę sądową, filmują gmach sądowy, osoby zainteresowane procesem, nagrywają ich protesty, ich opinie a także brutalną interwencję policji. Niedawno dwóm korespondentom amerykańskim władze sowieckie wytoczyły proces za to, że przekazali na Zachód wymyślone zeznania jednego z dysydentów sowieckich z Gruzji. Z powyższego widzimy, że nie da się ukryć przed prasą obłąka walcząca odważnie w obronie prawdy i praw człowieka.

Ks. BRONISŁAW KOZŁOWSKI

Księży Misjonarzy w Brazylii JUBILEUSZ 75-LECIA PRACY Prowincja Południowa

25 lipca bieżącego roku Kościół św. Wincentego a Paulo w Kurytybie, Kolonia Tomás Coelho, Małe Seminarium w Araukarii oraz Mossunguę byli świadkami wielkiej uroczystości 75-cio lecia pracy misjonarskiej Księży Misjonarzy Prowincji Południowej (Parana, Santa Catarina i Rio Grande do Sul).

Księży Misjonarzy zostali założeni w 1625 roku przez św. Wincentego a Paulo w Parauzu.

Poza uwieszcieniem własnym — celem ich jest: głoszenie Misji ludowych, praca duszpasterska wśród biednych oraz przygotowanie kandydatów do kapłaństwa (św. Wincenty a Paulo pierwszy rozdzielił Seminarium na Mniejsze i Większe, które tak ufundowane, poczęły dawać swe błogie rezultaty tak w liczbie jak i w ukształtowaniu).

Jeszcze za życia św. Wincentego jego kapłani dostali się do Polski, a do Polski poszli w ślad za emigrantami polskimi z pracą religijną nad nimi — w 1903 r. tak do Stanów Zjednoczonych jak i do naszej Brazylii.

Do tej pracy w Brazylii zostali specjalnie zawezwani przez D. José Camargo de Barros, pierwszego biskupa na Paranie i Santa Catarina, z przeznaczeniem ich do Tomás Coelho.

Wysiadłszy 29 czerwca w Paranaguá, już 4 lipca tego 1903 roku misjonarze objęli tę placówkę w osobach Ks. Bolesława Bayera, Ks. Franciszka Chyłażskiego i Ks. Hugona Dylla oraz Braciszka Aleksandra Wengrzyna.

Pierwszą ich czynnością — poza pracą na tej placówce — były, jak na dobrych synów św. Wincentego przysłało, Święte Misje, które już w 1904 roku Ks. Hugo Dylla wygłosił w Rio dos Patos i Agua Branca oraz, w tymże samym roku, objęcie Alto Paraguaju, sławną na owe czasy Lucenę z nawrócenia Botokudów i własną kolonizacją, dokonane przez Ks. Jana Kominaka.

Po tych pierwszych placówkach, dzięki napływowi nowych księży, polscy Misjonarze za polskim ludem szli dalej i dalej, obejmując kolejno: w 1905 r. Prudentópolis, w 1906 r. Abranchedes wraz z Pilarzinho i Lamena — najstarsze kolonie polskie w Paranie, w 1908 r. Orleans i Rio Claro do Sul i Rio Vermelho, w 1914 r. Santa Candida i Agua Branca, w 1915 r. Treze de Maio, w 192 r. São Mateus do Sul, Ijuí, Ivai, Cruz Machado i Kurytybę, gdzie na własnym terenie przy Avenida Dr. Jaime Reis — powstają kolejno: Kościół pod wezwaniem św. Wincentego a Paulo, Dom Centralny, wydawnictwo "Ludu", Bursa, Seminarium najpierw Mniejsze a obecnie Większe. W 1921 r. objęto Guarani das Missões i Contenda wraz z Catanduvas do Sul; w 1930 r. Irati i Imbituba; w 1935 r. Dom Feliciano; w 1937 r. Porto Alegre — duszpasterstwo nad Polakami przy Kościele Matki Boskiej Częstochowskiej; w 1938 r. Mafra, w 1942 r. Araucária Itk.

Wiele z tych placówek z powodu braku księży w czasie drugiej wojny światowej Misjonarze musieli opuścić, ale w większości z nich nadal pracują dodając do nich: Małe Seminarium w Araukarii, Itaiti, Dom Pedro II, Figueira i Seminarium Diecezjalne w Palmas.

Misjonarze przenieśli się z Dorem Centralnym do Kurytyby i nabyli gazetę "Polak w Brazylii", którą przemianowali na "LUD", dali początek swej wielkiej działalności oświatowo-kulturalnej, szerzącącej swę sły już nie tylko na samym duszpasterstwie nad kolonistami, lecz poprzez Związek "Oświata" nad wieloma Towarzystwami i szkołami o podłożu religijnym.

Tu zapisał się wielkimi głoskami tacy Księża jak: ks. J. J. Góral, nabywca gazety i pierwszy wydawca "Ludu", ks. Jan Rzymekta, ks. Stanisław Plasecki i ks. Jan Paika oraz ich kolumnatorzy: tu w Kurytybie ks. Józef Zajączak w "Ludzie" i Folklorze Polskim, a w Porto Alegre ks. Leon Liśniewicz z Młodzianym, Folklorem Polskim i z duchem św. Wincentego a Paulo, gromadząc bledne dzieci w przytułkach oraz we wspólnym gmachu, który pobudował przy Kościele Matki Boskiej Częstochowskiej.

Jak ten dzał pracy wyglądał, posłuchajmy lepiej P. Prof. Jana Chorońnickiego (Kal. "Ludu", 1953 r., str. 68) — "Najważniejszym jednak punktem, syntezą i przewodnikiem tych wszystkich jest stworzenie i utrzymanie pisma "Lud", które stało się doradcą i przewodnikiem naszego wychodźstwa. Prowadzili go i dotąd nadają mu ton członkowie Zgromadzenia Księży Misjonarzy..."

Wydawnictwo "Lud" nie ograniczyło się jedynie do wydawania gazety, z jej zakładów graficznych wyszły na świat tak użyteczne Słowniki i Gramatyki Polsko-Portugalskie ks. Górala, szereg podręczników szkolnych, broszury rolnicze, kalendarze, modlitewniki i wiele innych wydawnictw; w drukarni "Ludu" były wykonywane czasopisma jak "Świat Paraski", "Nasza Szkoła", "Sarmata", "Gazeta Szkolna" i wiele innych.

Reasumując, chociaż bardzo powierzchownie, prace Księży Misjonarzy na polu społeczno-oświatowym w okresie ich pierwszego 50-lecia, każdy z nas, przyjaciel czy przeciwnik, musi wyznać, że ich działalność zapisała się złotymi głoskami w historii Polonii Brazylijskiej!

Przez półwiecze pobyt Księży Misjonarzy Prowincji Krakowskiej na Ziemi św. Krzyża za pracą nad emigrantami polskimi była jakby samorzutna, oparta jedynie na zamalowaniu do obyczajów i języka ojców ze "starego" Kraju oraz na przepisach diecezjalnych, które z biegiem czasu wchodziły i obejmowały kościoły przez kolonistów pobudowane.

RZECZY CIĘKAWY I PRAWDZIWE

WALKA Z WULKANEM NA FILIPINACH

Robotnicy liczącego 40.000 mieszkańców filipińskiego miasta Legazpi i chiopi z okolic najwyższego i najniebezpieczniejszego sąsiedniego wulkanu Mayon, kopią gorączkowo z rozkazami władz szeroki kanał, bo wulkan wybuchł w ostatnich dniach i grozi planem lawą gospodarstw i domów około 3.000 farmerów.

Wulkan wysoki jest na 2.460 m. Lawa spłynęła już do połowy jego stoku. Nowy kanał ma zlokalizować posuwając się w dół lawę i skierować ją w ten sposób, aby ominęła ludzkie osiedla.

Włoskie helikoptery postawiono w stan pogotowia, aby w razie niebezpieczeństwa mogły szybko ewakuować najbardziej zagrożonych.

Wulkan Mayon, który położony jest o 320 km na południowy wschód od Manilli, zniszczył w r. 1814 całkowicie miasto Cagsawa, zabierając 1.200 jego mieszkańców. Ostatni raz wybuchł w r. 1968. Straty wówczas były znacznie mniejsze.

Chłopki wokół wulkanu uruchomiły własny system alarmowy którego głównymi elementami są kościelne dzwony i strzelanie z broni palnej. Dźwięk dzwonów słyhać w szeroki promieniu wokół wzbudzonego i znów grzęznego olbrzymia.

HANDEL USA — ZSRR

Obroty handlowe między USA i ZSRR z 1977 roku spadły o blisko miliard dolarów w porównaniu do poprzedniego roku. Tym samym USA spadły z drugiego na szóste miejsce w liście państw handlujących z Sowietami. Deficyt handlowy ZSRR w obrotach handlowych z państwami zachodnimi zmniejszył się z 3 mld dolarów do 1,1 mld.

Z bloku państw komunistycznych największe obroty w handlu z ZSRR mają NRD i Polska. ZSRR zakupił w USA mniej maszyn oraz wyposażenia technicznego niż w latach poprzednich. Jako główną przyczynę zmniejszenia obrotów handlowych podaje nieprzyznanie przez USA Sowietom klauzuli najwyższego uprzywilejowania.

KONKURENCYJNY KANAŁ

Senat USA zatwierdził większość głosów realizację projektu wytyczenia szlaku pod nowy kanał łączący Pacyfik z Atlantykami. Będzie konkurencją dla Kanału Panamskiego, który zostanie w r. 2000 przekazany całkowicie Panamie.

Na badania przyznano 3 mln dolarów. Projekt stanowi część rozległego programu badań nad wykorzystaniem wód wewnętrznych i wybrzeży morskich USA.

TAJEMNICE CELTÓW

Przypadkowymi autorami archeologicznej sensacji w skali światowej stał się budowniczo wiele odkryć w jeziorze kopalni węgla brunatnego, w północno zachodnich Czechach. W miejscu, gdzie znajdowała się wieś Radovesice, natrafili w ziemi na mnóstwo przedmiotów: stare, ale barokowe narzędzia, ozdoby, szelki, bransolety i naszyjniki z brązu, wyszczerbione miecze i tarcze, naczynia i kości.

Okazało się, że ziemia kryła tu nie tylko bogate złoża węgla brunatnego, ale również fascynujące tajemnice archeologiczne, a mianowicie świetnie zachowane pozostałości celtyckiej osady z VI wieku przed Chrystusem. Jedną z największych osad jaką kiedykolwiek odnaleziono. Archeolodzy spenetrowali rozległy teren o długości 4 mil i szerokości 1,5 mil, wzdłuż długiej doliny łączącej u stóp Kruzców Gór.

Dostojnie na każdym kroku, na każdym miejscu, natrafiali na ślady celtyckich osadników. Dlatego zatrzymali się oni przed 2,5 tysiącami lat właśnie tu, w dalekiej i chłodnej krainie słowiańskich plemion. Dzięki tajemniczym historycy i archeolodzy do dziś nie wyswietlili. Wiadomo tylko, że był to exodus nie tylko pojedynczych celtyckich rodzin, ale jakiejś większej plemiennej zbiorowości i że Celtoe osiedlili się tu i żyli przez ponad 600 lat.

Celtoe, lud indoeuropejski, około 2000 lat przed Chrystusem zajmowali dorzecze górnego Renu, Dunaju i Menu, skąd w ciągu następnych stuleci strzemieli się we wszystkich kierunkach, od Pirenejów po Morze Czarne, docierając nawet do Azji Mniejszej.

W wieku 10 przed Chrystusem opanowali dzisiejsze Anglie, skąd zostali wyparowani w 6 wieku przed Chrystusem do Szkocji i Irlandii. W 7 wieku przed Chrystusem Gali wzięli przed Chrystusem, znani już jako Galowie, zdobyli i spalił Rzym. Odrzuceni na północ dotarli do Karpat, zajmując część Śląska i Małopolski.

Galowie, przez kilka wieków, był przodującym ludem "barbarzyńskiego" świata.

Celtoe zostali stopniowo podbili przez Rzymian. Byli miił oni jednak uparcie swojej niezależności, a po-

LASER WLECZENIU WRZODÓW ŻOŁĄDKA

W jednym z moskiewskich instytutów medycznych zastosowano laser w leczeniu wrzodów żołądka. Dalej tej metody zdołano uzyskać dobre rezultaty również w leczeniu osób, u których wystąpił gwałtowny krwotok żołądka, będący wynikiem perforacji.

Promienie laserowe docierają do chorego miejsca specjalnym światłowodem z włókien szklanych. Wiązka promieni zasklepia ranke, powodując ustanie krwotoku. Równocześnie prowadzone są badania nad oddziaływaniem promieni laserowych na selekcję soków żołądkowych, stwierdzono bowiem możliwość jej zahamowania.

ZYJEMY DŁUŻEJ

Średnia ilość urodzin spadła w skali światowej do najniższego poziomu w historii naszego globu. Wzrosła natomiast średnia długość życia. Zmiany te zaistniały na przestrzeni ubiegłego wieku. Według statystyk amerykańskich średnia urodzin na 1.000 osób wyniosła w r. 1976 — 30 i spadła do liczby 29 na 1.006. W tym samym okresie długość życia wzrosła się z 60 lat. Nie zmniejsza się natomiast średnia długość życia, która wynosi nadal 12 na 1.000.

Jeżeli przyrost ludności w skali światowej utrzyma się na obecnym poziomie, który wynosi rocznie, 17 procent, to w roku 2019 ilość mieszkańców Ziemi ulegnie podwojeniu i będzie wynosiła ponad 8 bilionów (obecnie 4,2 biliona).

Powodem spadku ilości urodzin jest przede wszystkim szeroko prowadzona w krajach rozwiniętych gospodarczo akcja planowania rodziny. Właśnie w tych krajach nastąpił największy spadek ilości urodzeń. Natomiast przedłużenie śred-

TRANSATLANTYK NA SPRZEDAŻ

Luksusowy brytyjski transatlantyk "Queen Mary" ponownie wystawiono na sprzedaż. W 1967 roku armator "Linie żeglugowe Cunard" sprzedał go za 3 miliony dolarów kalifornijskiemu miastu Long Beach. 61 milionów dolarów przeznaczył na zaadapowanie statku do spełniania nowych zadań. Obecnie zamocowany w największym porcie transatlantyk służy jako hotel, ponadto otwarto na jego pokładzie restauracje, sklepy, urządził się rozmaite wystawy.

Jednakże jednostka ta przynosił miastu stałe straty w wysokości 2 milionów dolarów rocznie. Trwają dotychczasowe negocjacje z potencjalnymi nabywcami. Jako cena sprzedaży wymieniana jest kwota 30 milionów dolarów.

Wiadomości Sportowe

◆ Słynny były piłkarz Pelé ogłosił separację ze swą żoną Rose po 12 latach życia małżeńskiego, z którą ma troje dzieci. Główną przyczyną separacji były zbyt częste podróże które Pelé odbywa w imieniu Kompani i Warner, będącej "patronem" drużyny piłkarskiej "Cosmos" z Nowego Jorku.

◆ XXXIV Mistrzostwa Świata w Szermierze odbywają się obecnie w Hamburgu (Niemieczech Zachodnich), gromadząc 650 zawodników z całego świata, m. in. kilku z Brazylii. Amerykę Południową reprezentują jedynie zawodnicy brazylijscy i argentyńscy.

◆ Drużyna piłkarzy argentyńskich: Osvaldo Ardiles i Ricardo Villa skontraktowanych zostało na trzy lata przez angielski klub Tottenham Hotspur za sumę 750 tys. dolarów. Jest to pierwszy tego rodzaju wypadek w piłkarstwie Wielkiej Brytanii. Dotąd bowiem sami piłkarze angielscy grali w drużynach zagranicznych.

◆ Argentyński Związek Piłkarski ogłosił szereg rezerwacji, by zagwarantować udział piłkarzy argentyńskich w najbliższych Mistrzostwach świata w 1982 roku w Hiszpanii. M. in. postanowiono, że piłkarze grający w klubach zagranicznych muszą być zwolnieni z nich na 90 dni przed mistrzostwami. Kluby zagraniczne będą musiały nad to opłacić podróż do Argentyny (tamtejszy i z powrotem).

◆ Paulistański Związek Piłkarski ustanowił nowe premie dla drużyn i graczy w najbliższych rozgrywkach stanowych ekstra-klassy. Trener, którego drużyna uzyska najwięcej bramek otrzyma w nagrodę 50 tys. krucelów. Dwóch graczy, którzy uzyskają najwięcej bramek otrzymają po 30 i 20 tysięcy krucelów nagrody. Premie te powinny być zachęta dla drużyn i trenerów, by wprowadzić do rozgrywek system ofensywny, zamiast defensywnego.

◆ Słynny piłkarz Rivelino otrzymał ponętą propozycję (700 tys. krucelów na miesiąc), by grać w klubie Nacional należącym do Arabii Saudyjskiej. Rivelino oświadczył, że jego decyzja zależeć będzie od opinii ojca i jego żony. Oboje mają odbyć próbną podróż do Arabii Saudyjskiej.

EMPRESA LAPEANA LTDA.
TRANSPORTES COLETIVOS

AGENCIAS : Guaratuba — São Mateus do Sul — Lapa
AGENCIA - SEDE : Estação Rodô-ferroviária, Box 49 e 50 — Fone: 22-0684
ESCRITÓRIO : Avenida Silva Jardim, 465 — Fone: 24-5574
ENCOMENDAS : Avenida 7 de Setembro, 2.143 — Fone: 23-0201 — Agência Estar

MÓWI SIĘ PO POLSKU
OFICINAS: Av. Silva Jardim, 465 — Fone: 22-8004

CURITIBA — PARANA

PEKAO ZLECENIE DO WYBORU

jest najlepszą formą przesyłania upominków lub pomocy dla rodzin oraz bliskich w Polsce.

Korzystajcie z tej formy przekazu pozostawiając już obdarowanemu swobodę w wyborze artykułu.

Zamówienia przyjmują autoryzowani dealery Pekao

o r a z

PEKAO TRADING CORPORATION
225 PARK AVENUE SOUTH, NEW YORK, N. Y. 10003 - U.S.A.

TADEUSZ DOŁĘGA - MOSTOWICZ

PROFESOR WILCZUR

Właściciel tej ręki cofnął ją wraz z zawartością bezszelestnie i również bezszelestnie przymknął drzwi. Następnie nie tracąc czasu, szybko wycofał się z wagonu, przezebrnie minął jeszcze dwa i w trzecim zatrzymał się na pustym korytarzu. Rozejrzał się uważnie, po czym wy dobył z zanadru dość gruby pugilares. Gwizdnął z cicha i przeciągnął na widok poważnej pliki banknotów, po czym precyzyjnym ruchem umieścił je w kieszeni. Wewnątrz pozostały tylko papiery, nie przedstawiające żadnej wartości. Już chciał pugilares wyrzucić przez okno, gdy wpadł mu w oko złoony papierek przypominający dolary. Wyciągnął go spośród innych i przeczytał:

"Otrzymałmy od profesora Rafała Wilczura złotych..."

Ręka gotowa już do ruchu zastępną w powietrzu. Ponowne gwizdanie wy dobyło się z jego ust, zanurzył palce w portfelu. Paszport, legitymacja, bilety wizytowe... Nie ulegało wątpliwości, czyja pugilares stanowią własność.

Powolnym ruchem sięgnął do kieszeni, wy dobył z niej świeżo zainkasowane banknoty i ułożywał na ich dawnym miejscu, po czym wsunął portfel do kieszeni i już znacznie wolniej ruszył z powrotem. Z łatwością odszukał ten przedział. Przez rozchyłone firanki widać było brązowy płaszcz.

Tym razem już bez zachowania ostrożności otworzył drzwi i wszedł do przedziału.

W pierwszej chwili nie poznał go. Miał na sobie prawie wytworny garnitur, granatowy w szarą kratę i nieznacznie tylko wygnieciony melonik. W takim stroju jeszcze go nie widzieli.

Profesor Wilczur wpatrywał się weń przez chwilę z niedowierzaniem, aż zawołał:

— Jemioł!

— Ha, zgadłeś cesarzu. Trudno. Zostałem zidentyfikowany. Coraz trudniej w tej Polsce podróżować incognito. Moje uszanowanie pani. Cóż to za wyprawa lekarska. Jedźciecie państwo kogoś zarząca na prowincji? Czy już zabrakło mięsa w Warszawie?...

Przyjrzał się uważnie i zapytał, podnosząc kapelus nad głowę:

— Hej, a może to właśnie najspobniejsza okazja do złożenia życzeń? Per Bacco! To mi wygląda na podróż poślubną.

Wilczur zacerwienił się. Lucja zaś wybuchnęła śmiechem:

— Niestety, nie.

— Nie?... odetchnął jakby z wielką ulgą Jemioł i rozsiadając się wygodnie powiedział: W takim razie bez ujmy dla mojej godności mogę z wami pozostać.

— A dokądże pan jedzie? — zapytała Lucja.

— Jest to tak modna dzisiaj "podróż w nieznane". Oryginalnością moją jest fakt, że czynnikiem regulującym staję się naprawdę przypadek, to jest ten moment, gdy konduktorowi uda się stwierdzić, że nie posiadamy biletu. Konduktorzy mają przesad, że pociągami jeżdżą mogą ludzie, zaopatrzeni w bilety. Zawsze podczas letnich wakacji usiłują ich przekonać, że jest inaczej. Niestety, są to ludzie niezdolni do absorbowania nowych pojęć, i dlatego nader często muszą wysiadać na najbardziej nieprawdopodobnych stacjach. Ma to wprawdzie ten plus, że stopniowo poznaje drogę odczynną, ale ma i wady. Mianowicie, niektóre jej rejonu stają się wręcz niedostępne.

— Czy pan tak lubi podróżować? — zapytała Lucja.

— Podróżę kształca — wyjaśnił. — Ja zaś zawsze miałem zamiłowanie do turystyki. Jestem uspołeczniony. Widząc wszędzie plakaty, nawołujące wielkimi literami "Zwiedzaj Polskę", "Poznaj swój Kraj" — jakże mógłbym się nie skusić.

— Ale plakaty — zauważyła Lucja — nie zachęcają podróżować na gape.

— To tylko niedopatrzenie — oświadczył Jemioł. — Ostatecznie jaka jest różnica między jazdą na gape a jazdą z biletem. Quelle difference? Ludzie o uproszczonym sposobie myślenia, jedno nazywają wódczostwem, drugie zaś turystyką. Czy sam osobnik, który w taki czy inny sposób podróżuje, zmienia się? Bynajmniej. O różnicy decyduje po prostu jego kieszeń, pugilares. Człowiek, uprawiający turystykę bez pugilaresu, jest wódczoga, człowiek wódczoga się z pugilaresem jest turystą. Dla wykazania państwu, jak nieście się pod względem naukowym nie wytrzymujące krytyki jest tego rodzaju definiowanie, pokażę wam coś...

— Nie dokonaj. Do przedziału wszedł konduktor i stereotypowym tonem powiedział:

— Poproszę bilety do kontroli.

Bilety Lucji i Wilczura zostały przedziurkowane. Z kolei konduktor zwrócił się do Jemioła, patrząc nan nieufnie:

— Pański bilet?

— Charonie, perfidnie eksploatujący twórczą inwencję Stevensona dla niskich celów kapitalistycznej etnicznej. Czy nie budzi się w tobie spontaniczna dezaprobata tych tendencji cywilizacyjnych, które wplatały się w tryby fiskalizmu, paralizującego liberalizm lokomocyjny i intensywną penetrację interregionalną?

DZIAŁ POETYCKI

Leopold Staff

DZIECIŃSTWO

Poezja starych studni, sepuitych zegarów,
Strychu i niemych skrzypkach pękniętych bez grafki,
Żółtka księga, gdzie uśmiecha niezapominajka,
Drzemie — były dzieciństwu memu lasem czarów...

Zbierałem zarzewiate, stare klucze... Bajka
Szeptala mi, że klucz jest dziwnym darem darów,
Obtury mił z zamki skryte w tajny parów,
Gdzie usęję — biały księgi z obrazu Van Dycka.

Motyłem potem zbierał, magicznej latarki
Cuda wywoływał na ścienną tapecie
I gromadziłem długi czas pocztowe marki...

Bo było to jak podróz szalona po świecie,
Pełne przygód odczyty w uszytkie świata części...
Sen słodki, niedorzeczny, jak szczęście... jak szczęście...

USA:

NAJWIŻSZE ODZNACZENIE ZAGRANICZNE DLA LUDWIKA GROSSA

Wybitny uczone polskiego pochodzenia dr Ludwik Gross, szef Wydziału Badań nad Rakiem w Bronx Veterans Administration Hospital oraz zastępný członek Polskiego Instytutu Naukowego w Nowym Jorku, otrzymał trzy wysokie odznaczenia zagraniczne w uznaniu zasług i osiągnięć w dziedzinie walki z rakiem.

W kwietniu br. odbyła się we Francuskiej nad Menem uroczystość wręczenia dr Grossowi najwyższej nagrody medycznej Republiki Federalnej Niemiec — Złotego Medalu im. Darmstaetera. Aktu dekoracji dokonała pani Antje Huber, minister zdrowia RFN. W czerwcu dr Ludwik Gross udał się do Paryża, by przyjąć dwa najwyższe wyróżnienia francuskie. Na wniosek Francuskiej Rady Naukowej, prezydent Valery Giscard d'Estaing odznaczył dr Grossa wielkim Orderem Legii Honorowej za całokształt jego osiągnięć naukowych na polu zwalczania raka.

Wiadomość że przekazał dr Grossowi francuski Konsul generalny w Nowym Jorku, informując go jednocześnie, iż został w tym roku laureatem najwyższej nagrody naukowej Francji — Prix Griffuel. "To był czysty przypadek, iż oba te zaszczytne wyróżnienia — spotkały mnie równocześnie" — powiedział dr Ludwik Gross.

Urodzony w Polsce, 74-letni dzisiaj uczone rozpoczął badania nad rakiem w roku 19, pracując w sławnym na cały świat Instytucie Pasteura w Paryżu. Po przybyciu do Stanów Zjednoczonych kontynuował swe badania w Szpitalu Weterańskim w Bronxie, gdzie wykrył pierwszy na świecie, że leukemie, czyli raka krwi u myszy, powoduje wirus, zdolny do przeniesienia się.

CZECHOSŁOWACIA:

30-LECIE "GOROLA"

W Domu Kultury w Jablonowie odbył się jubileusz 30-letniej spuścizny regionalnego "Gorola", na który przybyły liczne delegacje władz miejscowych, Konsulatu PRL, ZG Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego oraz Polskiego Związku Chórów i Orkiestr. Koncert jubileuszowy, na który złożył się montaż słowno-muzyczny-tancejny potwierdził wysoką rangę zespołu PZKO, który od jego dawniejszych lat, w dziedzinie folkloru w Kraju i poza jego granicami. Pojawieniem tego były liczne odznaczenia, dyplomy uznania i upominki.

RFN:

PRZYPOMNIENIE DOROBKU POLSKIEJ MALARKI Z RZYMU

Nakładem wydawnictwa A. Puszet w Salzburgu i w Monachium ukazano książkę pt. "Eugenio Pacelli Plus XII — Kindheit und Jugend in Dokument" (Eugeniusz Pacelli Plus XII — dzieciństwo i młodość na podstawie dokumentów). Autorka książki, dr Ilse-Lore Kónopatki, urodzona w Berlinie, wykłada na uniwersytecie w Essen.

Wśród licznych ilustracji w książce jest reprodukcja rysunku znanej malarki polskiej Kazimierzy Dąbrowskiej z 1949 r., przedstawiającej matkę przyszłego papieża, Wierginie Pacelli, z synem Eugeniuszem. K. Dąbrowska zmarła przed kilkoma laty w Rzymie, gdzie mieszkała od 1936 r. Słynna była larka-miniaturystką, data się poznać w Włoszech jako kóniarka portretów miniatur, koniarkę papieża Piusa XI i Marconiego. Największą popularność zdobył Dąbrowskiej namalowany przez nią portret św. Marii Goretti w 50 rocznicę jej męczeństwa. Ukazała się on w następnym roku 1953 na znaczku watykańskim. Kazimiera Dąbrowska zaprojektowała ogólnie około 60 watykańskich znaczków pocztowych. W niektórych z nich wcieliła motywy polskie — jak widok Ostrej Bramy, Waweli i Katedry Gnieźnieńskiej, a także wizerunki św. Wojciecha, św. Stanisława biskupa i rzeźbiennika oraz królowej Jadwigi. W 1968 r. Stow. Lotników Polskich w W. Brytanii wydało z racji milennium ozdoba kopertę z 8 znaczkami poczy watykańskiej w opracowaniu Kazimierzy Dąbrowskiej. W. T.

- Polonia Zagranczna -

FRANCJA:

ZGON SYNOWEJ ADAMA MICKIEWICZA

Paryż — W wieku 90 lat zmarła w miejscowości Lally-en-Val madame Louise-Jeanne Mickiewicz, z domu Froment, wdowa po młodszym synie Adama Mickiewicza, Józefie Rafale. Pani Mickiewicz urodziła się w roku 1888 w Paryżu.

Nabożeństwo żałobne odbyło się w kościele w Lally-en-Val, a pogrzeb na cmentarzu paryskim Ivry, gdzie turnie złożono w grobowcu rodzinnym.

INDIE:

POLSKA POEZJA W INDIACH

"Siedemdziesiąt pięć wierszy polskich" — taki tytuł nosi antologia współczesnej poezji polskiej, wydana w Bangaluru (Indie Południowe) w języku kannada (zwanym też kannara), którym mówi większość spośród 34 mln mieszkańców stanu Karnataka nad Oceanem Indyjskim; antologia obejmuje wiersze 50 poetów; wyboru i przekładu dokonała Tejaswini Niranjana wspólnie ze Zdzisławem Reszelewskim.

ARGENTYNA:

POLONIA ARGENTYŃSKA WZRASTA

"17 maja br. stanęła na ziemi Argentynskiej cześć Polacy, księga diecezjalni, którzy będą pracowali w parafiach argentyńskich, zgodnie z umową zawartą pomiędzy biskupami polskimi i argentyńskimi. Są to: ks. Mieczysław Zajac z diecezji przemyskiej, ks. Tadeusz Mastaj i ks. Kazimierz Pres z diecezji tarnobrzkiej oraz ks. Jan Kaplan z diecezji podlaskiej. Księga rozpoczyna wkrótce prace w dwóch diecezjach argentyńskich: dwaj pozostaną w Wielkim Buenos Aires (Lomas de Zamora), a dwaj pozostali wyruszą do Prowincji Santiago del Estero (diecezja Antayua). Od pierwszych chwil na nowym dla nich kontynencie przebywali w większości z Polakami tu mieszkającymi, a to dzięki ks. Ksaweremu Soleckiemu i ks. Kazimierzowi Kornasowski, którzy zorganizowali dla nich "dach nad głową" w Domu Księżej Werbistów przy Mansilla w Buenos Aires i dostarczyli wielu okazji do spotkań z Polonią w polskich parafiach, w Domu Polskim w Stolicy, czy też pod dachami polskich rodzin.

Casas Ling

MODAS FEMININA

A PRIMEIRA EM LANÇAMENTOS.

PRAÇA ZACARIAS, 70

— CURITIBA —

H. KAMINSKI & CIA. LTDA.

JÓIAS
RELÓGIOS
ÓTICA (ÓTICA MODERNA)

Joalheria
a PÉROLA

Rua 15 — 430
TELEFONES: 23-4475 e 22-5116

CURITIBA — PARANA

Benjamim Zilli & Cia. Ltda.

IMPORTADORES

ARAME FARPADO DE VÁRIOS TIPOS
e ARAME LISO GALVANIZADO, AOS
MENORES PREÇOS.

Avenida 7 de Setembro, 2142 — Fones: 22-2058 — 22-2133

Endereço Teleférico: "BENZILL" — Caixa Postal, 102

CURITIBA — PARANA

KĄCIK RODZINNY:

Bursztyny, perły i korale

Oprócz drogich kamieni pochodzenia mineralnego są również kamienie pochodzenia organicznego oraz nie-mineralny.

Do tych pierwszych należy bursztyn. Jest on produktem żywej drzew, który przeszedł procesy strukturalne przez miliony lat. Znany jest od tysięcy lat, gdyż pochodzi z epoki geologicznej oligocenu. Jest to pierwszy kamień w ogóle opisywany. Znajdujemy wzmianki o nim u Homera, Tacyta, Owidiusza i Pliniusza. Handlowali nim już Fenicjanie, Grecy nazywali go "elektron" — ka-

gruszką, które znane są od najdawniejszych czasów. Są one produkowane przez skorupki, które budują skorupkę dookoła obcego ciała. Jest nim zwykle pasyzytyczna larwa lub jej jajko. Wzrost kamienia przynimowany wylawiania zastąpiono nowoczesnymi przy użyciu aparatów do nurkowania. Przetniecie go 40-ta ostrogi zawiera perłę.

Perły kulturowane są to paciorki, które wsuwa się razem z kawałkiem do wnętrza skorupki ostrygi. Perły używają się od kosmetyków, mydła i kwasu zawartego w skórze.

Korale są formowane przez polipy morskie. Składają się one głównie z wapienia. Najlepsze korale pochodzą z wybrzeży Florydy i są przebieżane na ozdoby przeważnie w Włoszech. Mają odmiany kolorów od czerwonego do białego. Ostatnio spadły w popularności.

Do cennych surowców należy również szylkret, kość słoniowa (kły i zęby) oraz diament, który jest drzewną skamieliną.

Obok kamieni szlachetnych są kamienie wyprodukowane przez człowieka. Są to kamienie sztuczne, syntetyczne — istniejące od 1892 r. i imitacje. Poza tym można zmieniać kolor naturalnych kamieni przez ogrzewanie lub farbowanie. Taką zmianą koloru, jak i imitacje były już znane w starożytności.

Obecnie istnieje specjalne laboratorium, których zadaniem jest odróżnianie kamieni szlachetnych od syntetyków w imitacji. Badania są robione przy pomocy promieni Rentgena, goniometrów, chemicznych analiz, specjalnego ołówka, mikroskopu itp.

Zofia Czechowiczowa

Lavadoras de roupa Mueller, Real ou Wanke (aquelas de madeira) "As únicas que limpam roupa suja" NÃO APODRECEM NÃO ENFERRUJAM NÃO ENGUICAM PREÇOS ESPECIAIS GERHARD PETERS Com. e Repr. Rua Dez. Westphalen, 391 — Centro Caixa Postal, 906 — Fone: 23-4636 Curitiba — 80.000 — PARANÁ

Przypowieści na nasze czasy (147)

KRÓLESTWO NADZIEI I KOMIN Nie chodzi nam o kominiek tak przytulny, spotykany w wielu krajach na pół zimy. Więcej nas interesuje komin sterujący nad dachem domu mieszkalnego. Kiedyś mydło z niego, wygładzał się w tym przy ognisku domowym był, postawienie kominia miało na celu oczyszczać izbę z dymu i czadu i z jakichkolwiek pozostałości po paleniu: zima w piecu kaflowym, a w ciągu roku w piecyku kuchennym dla przyrządzenia ciepłej stawy. Z powodu skojarzenia znaczenia i nawet brzmienia niejednym może sobie pomyśleć, że francuski "chemin" (komin) wiąże się z językiem i "chemin" (droga). Lecz ten ostatni termin wywodzi się z mowy Celów i brzmiał w łacinie późniejszej "caminus". Skądinąd pochodziło słowo greckie i łacińskie "caminus", związane z ideą ciepła. Występuje ono w Biblii greckiej kilkakrotnie, ale ze znaczeniem oryginalnym pieca rozżarzonego (Dan 3,17,23). W Nowym Testamencie greckim ukazuje się ten wyraz trzy razy (Mat. 13,42; Apoc. 1,15; 9,2) z tym, że do tekstu łacińskiego w ostatniej pozycji przeszedł jako rzeczownik "fornax" (port. fornalha). O kominie w formie cylindra a nie zwykłego otworu, można znaleźć wzmianki w I wieku po Chrystusie, choć do Europy Północnej zawitało to urządzenie wiele później.

Dziś nikt z nas nie rozumie przez "komin" rozpalonego stosu dla skazanych na ogień śmiertelny. W Dziejach Bioru z kraju ojcow, miał za zadanie ratowanie ludzi, ściśniętych w tej samej izbie, gdy się paliło w piecu i kiedy się warzyło potrawy. Ale komin jak wszystko w świecie domaga się doglądu. Specjalistami od przyczyszczenia go i zabezpieczenia od ewentualnego pożaru byli kominarze. Niesłychanie ich obraz stawał się przedmiotem kpin dziejowych.

Dziś powietrze z zewnątrz nie jest w miastach uprzemysłowionych o wiele lepsze. Przypomina się przyswoiło, że trudno obmyć wodę brudną inną brudniejszą. Pan Jezus przyniósł na ten świat ogień, ale miłość (Łuk. 12,49). Aby ta miłość czysta w samej sobie była, stał się nam coś w rodzaju kominia. Kominiarz w konfesjonalie iaski Chrystusowej, zanim zobaczy nasze duchowe sadze, sonduje do dna duszy, czy ślegamy do głębi skruczy.

Komu więc zależy na zdrowiu duszy, niech w drodze do Królestwa Nadziei, skojarzy las kominów w siedliskach ludzkich z upomieniem wielkowym, by wszystko uczynić dla nabrania powietrza orzeźwiającego nie z tego świata. F. Zb.

Nie daj się.. wrzodom

Cierpiący na owrozdzenia żołądka z pewnością znajdują małą ulgę wiedząc, że oni są sumiennymi ludźmi, którzy są rzeczywiście skłonni do traktowania życia poważnie. Oni są przypuszczalnie dobrymi pracownikami, dobrymi mężami i ojcami, o dobrym i lojalnym charakterze. W ten sposób ich życie się składa, że wielu z nich bardzo dobrze zna przejmujący ból, który to do wstępnego daje się im w znaki po dobrym posiłku lub budzi ich we wczesnych nocnych godzinach by sięgnąć po szklankę mleka lub po lekarstwo przeciwkwasowe.

Wytłumaczeniem tego jest to, że dolegliwości układu trawiennego — w wyniku których jest owrozdzenie — ogólnie mówiąc, są połączone z emocjonalnymi wysiškami, pochodzącymi od zawziętej upartości.

Przewód pokarmowy jest pierwszym, który niekorzystnie odczuwa emocjonalne napięcie. Kłopot to z kolei zmniejsza aktywność żołądka i zwiększa wydzielanie kwasów. Między najpopularniejszymi powodami tego są oczywiście negatywne emocje: lęk, zmartwienie, niepokój, zawód, nienawiść, zazdrość. Dalsze napięcie i pełne pospłechu życie prowadzi do tego, że ludzie bez przerwy popędzają siebie w kierunku wyższego i coraz bardziej wyższego standardu życia. To samo emocjonalne napięcie może prowadzić do zbyt dużej troski o małe rzeczy, do robenia widel z igły, jak również z "trzymania rzeczy w sobie" zamiast "otrząsnąć się" w żywej rozmowie... a może nawet lepiej uornić leżkę czy dwie!

W emocjonalnym napięciu, ludzki organizm reaguje instynktownie aparatem "walki lub ucieczki" całego organizmu. Natura wstrzymuje dopływ energii i krwi do pokarmowej funkcji i rozprzodza ją do periferyjnych mięśni dla "walki" lub dla "ucieczki". Zaburzone trawienie przez dłuższy okres czasu może doprowadzić do takiej kwasowości żołądka, że jego okładzina zaczyna być podrażniona, zapalna, i w końcu wyżarta przez wrzód.

A więc, pierwszym problemem jaki trzeba rozwiązać jest zmiana własnego charakteru czy usposobienia. Trzeba zrobić uczciwą ocenę podstawowych powodów napięcia. Napięcie zostało sformułowane jako: "zdarcie i znoszenie życia", i większość ludzi posiada swoje własne emocjonalne problemy, które mogą być w tym samym źródłem napięcia. W tym celu praca może być potężnym źródłem napięcia powstającym z koniecznością stałej intensywnej koncentracji lub wynikającym z osobistych stosunków między pracownikami i kierownikami. Szoferzy autobusowy, jako grupa, są podatnymi owrozdzeniem żołądkowym, jak również ci, którzy są zatrudnieni w niektórych pracach inżynierskich. W pracach szlifierskich, na przykład, gdzie pracownik jest poddany wysoko-częstotliwości sznawej maszyny, zauważa się wysoki procent owrozdzeń żołądkowych.

Kierownicy, dyrektorzy i businessowi magnaci przyjmują swoje owrozdzenia żołądka jako "cenę, którą trzeba zapłacić za udział w wysługu" — wysoka to cena, za przyjemność, by osiągnąć wysoki awans społeczny. Nieprzerwane dolegliwości pokarmowe mogą mieć bardzo przynajmniej jeden efekt mianowicie, że wszystkie napięcia stanowią najlepsze fizyczne funkcjonalne źródła. W tym celu należy nauczyć się odpoczywać, ponieważ ból i napięcie są zawsze połączone z sobą i redukcja w napięciu prowadzi w konsekwencji do redukcji bólu. Głęboki oddech, wstęchnienie i przeciągnięcie się... zwykle, małe i proste rzeczy, które to dosłownie możez robić parnastę razy dziennie. Spróbuj je, i potem zastanów się nad następnym potężnym środkiem: dietą. Wszystkie pokarmy powinny być dobre pod względem ich łatwego przyswajania i ich najwyższej wartości odżywczej. Żołądek znajdujący się w stanie nadkwasoty, dobrane pokarmy powinny wywierać alkaliczne reakcje w procesie pokarmowym tak, że kwasota może być zneutralizowana przez pokarmy spożyte. Dieta jarska jest w tym wypadku idealną i może być uzupełniona dodatkami odpowiedniego przyswajania witamin B.

Użyłcie brązowych okładów (lub gumowej bańki z gorącą wodą) STUŻY potrójnemu celowi, a mianowicie, zmniejszą a nawet usunie ból, poprawi cyrkulację krwi i odprężą napięte mięśnie brzuszne. Gorące i zimne aplikacje dawane na przemian na brzuch usmierzają ból i mogą być przykadane trzy, cztery lub więcej razy dziennie. Streszając podejście samopomocy do leczenia owrozdzeń żołądka uwinstanęły: Po pierwsze, naucz się relaksu — przynosić ulgę oddech, aby zaaktywować własny wbudowany mechanizm uspakajający po to aby przygotować swój organizm do asymilacji pokarmu i unyć do owrozdzenia napięcia. Skonfrontuj problemy, które powodują napięcie i spróbuj rozwiązać swoje obawy i zmartwienia. Mentalne i emocjonalne napięcia są powodem wysokiej kwasowości żołądka i początkiem owrozdzenia.

Po drugie, zaakceptuj ten fakt, że owrozdzenie zgogi się jeśli stworzysz swojemu organizmowi odpowiednie warunki. To jest prawda, że znajduje się wiele bliższych i zagonionych owrozdzeń podczas różnych innych operacji. Po trzecie, zmień swój zwyczaj przyjmowania pokarmów tak, aby najczęściej spożywać warzywa, sałaty i owoce, które są alkalizującymi w trawieniu. Soki warzywne i owocowe są bardzo korzystnym dodatkiem. Unikaj białego cukru, białej maki i innych pozabwiających żywności pokarmów.

W końcu pamiętaj, że przyjemne i łagodne fizycznie ćwiczenia takie jak yoga czy jogging zrobią dużo, aby polepszyć Twoje trawienie i Twoją ogólną fizyczną kondycję.

Dr Marian A. Wysocki

Bisulfato de carbono — Cupincidas — Galoas — Perfumaria — Pailhas para cigarros — Cesarol — Chuveiro manual — Lamepeas a gás e a querosene — Lanternas — Pilhas etc. — Máquinas de calcular — Rádios — Despedaçadores — Ferros elétricos e a gás para passar roupa — Papel carbono — Bombas para pó e líquidos — Lâmpada copia — Metros — max — Fumos 40 qualidades — Artigos para seliros — Artigos para pescaria — Bombas para churrasco — Alpaca — Prata dourada etc. Cortadores de cachos — apanha frutas — Formões profissionais — 20 qualidades — Tamancos — Fogareiros a gás e a querosene — Rolos para pintura — Assobios para pássaros — Pregos — Vidros para conservas — Isqueiros até Cr\$ 3.800 — Magliçk — Caixa para ferramenta — Rape — Onímágico — Artigos para pescaria — Tinta quink — Escovas para enceradeiras — Peças para fogões — Aftação — Consertos. A LIBERTY Saldanha Marinho, 148 — Fone: 34-3741 80.000 Curitiba — Paraná

O MELHOR EM PREÇO E SERVIÇOS AUTO VIDROS S. CRISTÓVÃO TEM DE TUDO PARA SEU CARRO VIDROS-BORRACHAS-ACESSÓRIOS MATRIZ: R. Nilo Cairo, 52 22-7341 FILIAL 1: R. Cons. Laurindo, 961 Fones: 24-5370 FILIAL 2: R. João Negrão, 1748 23-4601

INDICADOR PROFISSIONAL Lekarze: DR. LUDOVICO RYDYGIER MÉDICO Estágio Hospitalar de 4 anos nos Estados Unidos. Cursos de Especialização na New York Polytechnic Medical Consultório: Rua Barão do Rio Branco, 63 — Fone: 24-8494 — 14.º andar — conjunto, 1411 — Edifício Banco do Rio Branco. Residência: Rua do Herval, 182 — Fone: 62-170 CURITIBA PARANÁ

Dentíscis: DRA. MARIA E. BARANSKI KANIÁK CIRURGIJA-DENTISTA Alameda D. Pedro II, 602 — BATEL HORÁRIO: Das 15:00 às 19:00 horas MÓVI SIĘ PO POLSKU — FÁCIL ESTACIONAMENTO — DOENÇAS DAS MAMAS — (Senografia - Termografia) PREVENÇÃO DO CANCER GINECOLÓGICO DR. CLAUDIO PACIORNIK EXAMES COM HORA MARCADA — Fone: 32-3232 CASA DE SAÚDE PACIORNIK PARTOS, OPERAÇÕES Curitiba — Rua Lourenço Pinto, 83 — Paraná

Advokaci: DR EDWARD ZELAK Zalatvia sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, botniczne i naturalistyczne. Przewodząca Inwentaryzacji. Rua Emiliano Peretta 2-11 — 4.º piętro — Cont. 401 — Fone: 24-2088 — São José dos Pinhais — PARANÁ Fone: 22-0278 — CURITIBA FELIKS GÓLAS CONTADOR Registro de firmas na Junta Comercial, contratos, tratatos, declarações do imposto de renda. Serviços de contabilidade em geral. Rua Cândido Lopes, 205 — 5.º andar — conjunto 10 CURITIBA Fone: 24-5813

Uśmiechnij się...

- Czytales w gazecie, że Pimpek umarł po krótkich cierpieniach? — Tak szbytko! On przeleżył by dopiero krótko po ślubie. — Jaka pani dzisiaj blada! — mówi sprzedawca do znajomej klientki. — To niech mi pan powie coś takiego, żebym się zaczęła wiewila.

Kuchnia Polska ZUPA CEBULOWA Składniki: 8 średnich cebul, 60 g masła lub margaryny, łyżeczka maki, 3/4 l bulionu z kostki, 1/8 l białego wina, mielony kminek, pieprz, sól (do smaku), 100 g białego chleba, 1 żółtek czosnku, 120 g sera. Wykonanie: cebule obrać i pokrajać w cienkie paski. W rondlu rozgrzać tłuszcz, dodać pokrajaną cebulę i smażyć na jasnożółty kolor (ok. 10 minut), oprószyć mąką i smażyć jeszcze ok. 1 minutę. Dodać rosół i białe wino oraz gotować przez 5 minut. Pokrajać do smaku kminek, pieprzem i solą. Chleb pokrajać na cienkie plasterki i opiec z obu stron na opiekaku w grzelniku na patelni. Grzanki natrzeć czosnkiem, posypać tartym serem, zapiec w piekarniku i ułożyć na gorącej zupie.

Paczki DO POLSKI ZLECENIE do WYBORU PIENIĄDZE ALBO PACZKI WOLNE OD CŁA "AHAT" DESPACHOS E REPRESENTAÇÕES LTDA. Praça João Mendes, 42, 10.º andar — Conjunto 109 Telefones: 36-3885 — 34-2349 CEP. 01000 — SAO PAULO Caixa Postal, 3950

Em torno de um Decreto

(Sobre o ensino religioso nas Escolas de Santa Catarina)

O Diário Oficial do Estado de 30-05-78 acaba de publicar o Decreto N.º 5.009, de 29-05-78, que regulamenta e disciplina o Ensino Religioso em todas as Escolas de 1.º e 2.º graus da rede pública estadual.

Não podemos silenciar este fato que vai passar para os anais da História de Santa Catarina pela sua repercussão social. Não podemos nos calar diante do gesto corajoso de grande visão e descortínio, e de muita sensibilidade do Senhor Governador do Estado, Dr. Antônio Carlos Konder Reis.

Há dezenas de anos que o problema se vem arrastando. Embora obrigatório pela Constituição, nos Estabelecimentos de Ensino oficiais, o Ensino Religioso não passava de uma disciplina a mais que enchia apenas as grades curriculares, mas não era dada, e não ser, com raras e elogiáveis exceções, por falta de professores. A razão? Era a única disciplina constante, obrigatoriamente, do Currículo escolar oficial que não era remunerada.

O Senhor Governador do Estado, muito bem assessorado pelo seu Secretário dos Negócios da Casa Civil, Dr. Salomão Antônio Ribas Júnior e pelo seu Secretário da Educação, Professor Mário César Moraes, resolveu dar uma solução ao problema. Nomeou uma comissão presidida pelo Senhor Secretário da Educação. Após um mês de trabalhos a Comissão elaborou um anteprojecto, que foi aprovado e transmido pelo Senhor Governador no Decreto que recebeu o n.º 5.009. Este Decreto tornou realidade concreta o ensino religioso ao possibilitar a sua remuneração desde que haja classes organizadas com um mínimo de alunos tal como acontece com as demais disciplinas do Currículo Escolar.

Por enquanto é difícil fazer qualquer prognóstico sobre as consequências beneméritas do Ensino Religioso nas Escolas Oficiais. É fácil, no entanto, entender a sua importância na formação integral da personalidade do educando. A religião sempre foi um fator imprescindível na vida do ser humano. Educação sem religião é inconcebível. Homem sem religião é homem mutilado. O ser humano, já o afirmava o filósofo pagão Aristóteles, é um animal naturalmente religioso. O sentimento religioso, para não dizer, instinto religioso, é parte integrante do homem. A vida humana é toda inteira marchada de comportamentos religiosos, conscientes ou inconscientes. Se o homem não adorar Deus, adorrará

seus substitutos que poderão ser pessoas, coisas ou suas próprias idéias. O sentimento religioso, bloqueado nas suas legítimas tendências e aspirações, procurará derivativos em ídolos e mitos, humanos ou inumanos. Daí porque o Ensino Religioso, sob pretexto algum, pode ser marginalizado. Sua importância é fundamental na medida em que, dando um sentido à existência do homem, lhe oportuniza o encontro de caminhos certos e seguros na sua peregrinação histórica pelo mundo, e lhe possibilita a correção de inevitáveis desvios resultantes da ignorância religiosa.

Está claro que a euforia toma conta de nós ao vislumbrarmos novas e alvissareiras perspectivas para o nosso Estado com esta justa e oportuna providência que só pode engrandecer e valorizar um governante atento aos anseios e reclamos da sua comunidade.

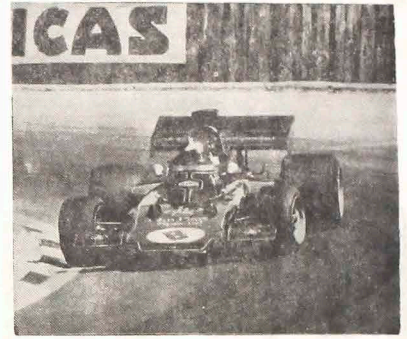
Parabéns, Senhor Governador, pela atitude corajosa e definitiva! Parabéns ao seu "staff" de assessoramento! Parabéns a todos que, no silêncio e atrás dos bastidores, trabalharam calados na efetivação desta medida tão ansiada e há tanto tempo, esperada. De Parabéns estão os pais que se preocupam com a formação espiritual e moral de seus filhos, pois, agora, tem um forte aliado no Ensino Religioso, tornado exequível. De parabéns estão também os jovens que, neste mundo confuso e caótico, onde o TER despotico, gerador de lutas e convulsões, assume características de verdadeira epidemia, buscam valores e ideais que lhes permitam a sobrevivência e a realização como pessoas humanas.

Infelizmente, a filosofia relinante na quase totalidade das escolas oficiais, onde moureja a fina flor da juventude brasileira, é a de despreocupação pelos valores espirituais, e, ao contrário, de verdadeiro endeuamento do "homem econômico", de supervalorização do TER em detrimento do SER como bem o evidenciam os planos e programas. E a educação onde o TER tem prioridade sobre o SER conduz a humanidade à auto-destruição.

O Ensino Religioso, confessional ou interconfessional, tal como previsto no Decreto N.º 5.009, com os ideais nobres e elevados com que pretende dotar os jovens pode ser o início de uma nova geração para o Brasil de amanhã. Assim o esperamos!

Pe. Aloísio Deina Goch
Diretor da DIADÉ — 8.º UCRE

Já começou a apreensão das «tala-larga»

Somente os carros de corrida são isentos da lei que proíbe o uso de tala-larga.

Desde o último dia 17 de julho, o Departamento de Trânsito e os demais órgãos fiscalizadores do tráfego de veículos, começaram a cumprir, em todo o Paraná, a Resolução n.º 533/78, do Conselho Nacional de Trânsito, que proíbe a circulação de veículos com rodas diferentes das originais, que ultrapassem os limites externos do para-lamas; a ampliação da largura original dos para-lamas, e, a alteração do diâmetro das rodas e da suspensão originais dos veículos.

A fim de orientar os proprietários de veículos e de evitar a ocorrência de maiores problemas, o Departamento de Trânsito está divulgando as características das rodas, com as respectivas dimensões originais, para veículos de fabricação nacional, obedecendo as especificações dos fabricantes e de acordo com elementos fornecidos pela Associação Brasileira dos Distribuidores de Veículos Automotores - Administração Regional do Paraná. Ressalte-se que, o diâmetro original do aro da roda dos veículos não pode ser alterado, mas, a largura deste mesmo aro (a tala) poderá ser diferente da original, desde que não ultrapasse, quando já estiver com o pneu montado, os limites externos dos para-lamas. Seguem abaixo as características estabelecidas pelos fabricantes nacionais:

LINHAS: OPALA e CARAVAN
5.303 RODA — dianteira e traseira (de ferro).
69/73 Todos exc. FD — 14x4,5; 71/74 H — 14x5,74/75 SS4 e SS6 — 14x5; 76 SS — 14x5; 71/76 Todos exc. SS — 5J14/77/SS — 5J 14.

LINHA: CHEVETTE
5.303 RODA — dianteira e traseira (de ferro).
73/75 Todos 13x4,5 (pintada em primer); 73/Todos — 13x5 (pintada em primer); 76GP — 13x5; 77/77GP — 13x5,5.

BRASÍLIA originais 14x5"; opcionais 14x6".
PASSAT L. L. S originais 13x4,1/2"; opcionais 13x6".
PASSAT T. S. - SURF - L. S. E. e 4 M originais 13x5"; opcionais 13x6".

SEDAN 1300 N - 1300 L originais 15x1,1/2", opcionais 15x1/2".
SEDAN 1600 originais 14x5"; opcionais 14x6".

VARIANT TL e TC originais 15x4 1/2"; opcionais 15x5".
VARIANT II originais 14x5".

FIAT 147 - PICK - UP - FURGÃO — AMBULANCIA originais 14x5 1/2".
S. P. 2 — originais 14x5 1/2"; opcionais 14x6".
PUMA — originais 14x6" dianteiras; opcionais 14x7" traseiras.

MODELO: FIAT 147 FURGÃO
FIAT 147; FIAT 147 L.; FIAT 147 GL.
Rodas: De aço estampado, com 13 polegadas de diâmetro e 4 talas, podendo ser usado até 6" como opcional.
Pneus: Radiais, tipo 145 SR-13.

Adubos — B.H.C. — D.D.T. — Ferramenta agrícola — Trenas desde 2 a 30 metros — Churrasqueiras — Galtas de boca — de concreto — Cordoamentos — zupim — Sementes de esbala 1978 — Vika — Cera carnauba e amarela — Artigos de borracha — Bombas manuais para regar plantas — Meia gilette — Tornos variados — Cutelaria de importação — Cachimbos nacionais e de importação — Baralhos de linho e plásticos — Cutelaria para açougue — Artigos para barbeiros — Colas — secagem pelo minuto — Aquecedores a gás e elétricos — Culas e bombas para chaminado régina — Artigos para barbeiros — Soldadores a gás — manuais e elétricos — Afiliação — Consertos — Peças para fogões — Espingardas de pressão — chumbinhos — Fumos — goyano, ticté, mineiro, poroso etc. etc. Pregos — Artigos para pesca Máquinas para corte de grama — Eletricidade — Mirex — Formicidas — Artigos de couro — Tico-tico para madeira e metal.

A LIBERTY

Saldanha Maranhão, 148 — Fone: 34-3741
80.000 Curitiba — Paraná

Holanda condecora Mme. Chorosnicka

No dia de seu aniversário, 30 de abril, a Rainha Juliana, dos Países Baixos, concedeu medalha de honra em ouro, da Ordem de Orange-Nassau, à senhora Zdenka Gayer-Chorosnicka, pelos relevantes serviços prestados durante 25 anos ao Reino, como colaboradora da Seção Cultural do Consulado da Holanda no Rio de Janeiro.

A sra. Zdenka recebeu a Comenda das mãos do Cônsul da Holanda no Estado do Paraná, Jan Willem Roorda, na presença de quase toda a colônia holandesa radicada em Curitiba. Zdenka Gayer-Chorosnicka chegou ao Brasil em 1912 e em 1953 começou as suas atividades como colaboradora da Seção Cultural do Consulado Geral, no Rio, função que continua exercendo, apesar de sua idade avançada.

PREMIO

A Ordem de Orange-Nassau foi instituída por Sua Majestade, o Rei Guilherme I da Holanda, em 1815, para agraciar pessoas, Holandeses ou não, que prestarem relevantes serviços à Holanda.

Considerando que Mme. Zdenka Chorosnicka, como representante de assuntos de imprensa da Embaixada da Holanda, por mais de trinta anos prestou relevantes serviços como tal, foi proposta via aos competentes canais consulares e diplomáticos que ela fosse condecorada como visível sinal de apreciação por seu trabalho durante longos anos.

Na oportunidade da data

nacional da Holanda, o aniversário de Sua Majestade a Rainha Juliana da Holanda, esta condecoração teve lugar, no dia 30 de abril deste ano 1978, pelo Sr. Jan W. Roorda, Cônsul da Holanda no Estado do Paraná.

Depois, Mme. Chorosnicka, visivelmente emocionada, agradeceu pela condecoração, a medalha de ouro da Ordem de Orange-Nassau.

A pedido do Cônsul, o Sr. T. Van den Berg, ex-Cônsul

da Holanda, discursou mais detalhadamente sobre a história da Ordem, o trabalho da agraciada, resultando nesta condecoração. Tudo isto na presença da colônia Holandesa que celebrou o aniversário da sua Rainha.

CAMPEONATO NACIONAL CLASSIFICAÇÃO GERAL

GRUPO Q	Pontos	GRUPO S	Pontos
1) GUARANI	15	1) GREMIO	16
2) INTER	14	2) PALMEIRAS	10
3) Bota (SP)	9	3) Botafogo (RJ)	9
4) Goiás	8	4) América (RJ)	7
5) Santos	8	5) Coritiba	7
6) Botafogo (PB)	5	6) Flamengo	5
7) Londrina	3	7) Noroeste	4
8) Goytacaz	2	8) São Paulo	3

GRUPO R	Pontos	GRUPO T	Pontos
1) SANTA CRUZ	12	1) BAHIA	13
2) SPORT	11	2) VASCO	12
3) Ponte Preta	11	3) Caxias	10
4) Operário	8	4) Corinthians	7
5) Fluminense	8	5) Cruzeiro	7
6) Portuguesa	7	6) Americano	5
7) D. Bosco	3	7) Maringá	5
8) Volta Redonda	2	8) Vitória	2

RÁDIO CAMBIJÚ
DA FUNDAÇÃO SÃO VICENTE DE PAULO
ZYE — 348 — 1500 kHz
Boa música, Clube dos Sócios, Terço em Família. Música polonesa aos domingos das 15,00 às 15,30 horas. Homenagens, Anúncios — Avisos e Recados para Amigos.
83.700 — Araucária - Pr. — Rua Dr. Julio Szymanski, 20
Fone: — C. N. 0418 — 42-1132

Casa Vermelha

Artykuby Żelazne, Naczynia Kuchenne, Drobny Sprzęt Aluminiowe, Łańcuchy, Narzędzia, Maszyny do Przemysłu i Rolnictwa, Materiały Elektryczne i Sanitarne, Śruby, Pily, Siatki Druclane, Oleje, Farby i Pokosty, Nawozy, Środki owadobójcze. Nasiona ogrodowe.

Eurico Fonseca Ferragens Ltda.

ZALOŻONA W ROKU 1916
IMPORTERZY
LARGO CORONEL ENES, 143 — Caixa Postal 56 — Telefones: 23-3366 — 23-4208
Adres Telegraficzny "VERMELHA" — (Próximo da Igreja da Ordem)
C. G. C. 764908838/0001-72 — Inscr. 10108876/G
PARANÁ
CURITIBA

FERRAGENS HAUER LTDA.

AGORA TAMBEM NA RUA MATEUS LEME, PARA MELHOR SERVIÇO.

Ferragens - Ferramentas - Metais não-ferrosos

Fundada em 1888

R. José Bonifácio, 66 — R. Mateus Leme, 705

O HOMEM SE ACOSTUMOU A «CONVIVER» COM O CRIME

Durante o III Encontro Regional da Promoção Social, realizado em Marília, SP, o problema levantado foi a necessidade de prevenir a marginalização social das crianças e famílias. Segundo estatísticas apresentadas, 90% dos criminosos presos são de famílias pobres, não tiveram instrução escolar e muitos vivem marginalizados da comunidade a que deviam pertencer. O Secretário da Justiça, Manoel Pedro Pimentel, em seu discurso, declarou que um dos problemas mais graves do mundo de hoje é o crime.

MAIORIA SÃO MENORES

Só nos Estados Unidos, o crime aumenta tão rápido que o menino que nasceu em 1974 tem mais probabilidades de morrer assassinado que um soldado na guerra. O aumento da criminalidade no período 1973-74 foi de 17%. No período 1974-75 foi de 25%. Para 1980 deverá ser de 35%, ou seja, 40 mil assassinatos. O secretário afirmou também que 45% dos crimes graves são cometidos por menores de 18 anos.

Segundo ele, "para uma comunidade estes dados são muito importantes, pois ela é a base de todos os problemas".

NO BRASIL

Quanto ao Brasil, só o Estado de São Paulo tem hoje 6 milhões de pessoas marginalizadas. A Secretaria da Promoção Social atende apenas 50 mil pessoas. A conclusão é que a ignorância é um fator do crime. A criminalidade, não só em São Paulo mas também em quase todas as cidades médias do País, atingiu proporções graves, se continuar neste ritmo. O senhor Manoel colocou a questão: "Por tudo isso, quanto custa o crime? Para o delinquente, nada. Mas para o Estado pesa muito. Para manter um preso gastamos, em média, Cr\$ 2.500,00 por mês.

IMPOSSÍVEL PRENDER TODOS

A penitenciária ideal seria aquela que abrigasse apenas 500 presos. Uma, nessas condições, custa 10 milhões de cruzeiros. Mais a manutenção dos presos ela custaria 200 milhões de cruzeiros". Só em São Paulo há 8 mil presos com mandado cumprido e 12 mil excedentes. Pelo Estado, há 42 mil mandados de prisão. Para atender a tudo isso precisariam mais 108 penitenciárias e uma quantia de 10 trilhões de cruzeiros. Seriam necessários 300 anos para construí-las todas. O Secretário ainda declarou que "há condições financeiras para esta despesa. Além disso, apenas 10% dos criminosos que cumprem pena se recuperam. A solução é fazer encontros onde a comunidade é colocada em contato com os problemas e é incentivada a participar da solução".

(Dados colhidos junto ao Centro Informativo Católico).

PAGINA 8 — 25 de julho de 1978

RESUMIDAS

★ CONFERÊNCIA DE PUEBLA TERÁ REPERCUSSÃO MUNDIAL

Dom Alfonso López Trujillo, secretário do CELAM (Conferência Episcopal Latino-Americana) e Bispo auxiliar de Bogotá, Colômbia, evidenciou em dois aspectos a importância da Igreja Latino-Americana dentro da Igreja Universal. Frisou que "quantitativamente representamos, hoje, 43% da Igreja Universal. No ano 2000 chegaremos, provavelmente, a abrigar mais da metade dos cristãos de todo o mundo". Dom Alfonso deixou claro, porém, que o aspecto de maior importância é o qualitativo. afirmou que "pela constituição e situação de nossos povos, a América Latina reflete os principais problemas e as principais esperanças do mundo e da Igreja. A América Latina está amadurecendo e passa a evangelizar com suas próprias riquezas, com suas próprias experiências pastorais e seus enfoques teológicos". (CIC).

★ MAIS VERBA PARA EDUCAÇÃO

O presidente Geisel regulamentou a lei assinada dia 16 de junho último, que permite aos municípios aplicarem os 20 por cento dos recursos do Fundo de Participação não apenas em ensino de primeiro grau, mas, de um modo geral, em "educação e cultura". A lei modificou a lei 5.692, da Reforma do Ensino de 1º e 2º graus, que obrigava a aplicação desses recursos apenas em programas de educação fundamental.

De acordo com o decreto de regulamentação, os 20 por cento serão aplicados à "fundação educação e cultura, especificamente aos títulos ensino regular do primeiro grau, educação pré-escolar, assistência ao educando, educação especial, iniciação para o trabalho e biblioteca". Os Estados e os Territórios federais poderão ainda, segundo permissão do novo decreto, "articular-se entre si ou com os respectivos municípios, para compatibilizar o emprego dos recursos do Fundo com a programação do desenvolvimento integrado de regiões metropolitanas ou micro-regiões".

★ ITÁLIA: AUMENTA POPULAÇÃO MAS PADRES DIMINUEM

Dom Motelese, vice-presidente da Conferência Italiana comentou a diminuição de sacerdotes na Itália. Em 1961 haviam 43.500 padres diocesanos para 50 milhões de habitantes; em 1977, 40.900 para uma população de 56 milhões. (CIC).

★ IGREJAS UNEM-SE PARA ACONSELHAR

Existe, em Porto Alegre - Rio Grande do Sul, uma entidade (SICA) fundada e mantida pelas quatro Igrejas: Católica, Episcopal, Luterana e Metodista, com a finalidade de orientar e aconselhar as pessoas que necessitam de orientação e aconselhamento.

Durante o ano de 1977 deu, gratuitamente, 1.406 atendimentos, nas áreas: Matrimonial, Familiar, Psicológica, de Juventude, Vocacional, Educacional, Médica, Jurídica, Espiritual, Profissional e Social. Possui um excelente corpo de aconselhamento que atende diariamente, na sede, à av. Alberto Bins, 1.008, fone: 24-7877, no horário das 8,00 às 12,00 horas e das 14,00 às 18,00 horas.

★ RELIGIOSOS CONTINUAM SEM OS DIREITOS FUNDAMENTAIS

Já faz 30 anos que o governo tchecoslovaco privou os religiosos do país de receberem novos membros. Os superiores das várias Ordens religiosas solicitaram ao presidente da Tcheoslováquia "a volta dos direitos fundamentais aos religiosos".

Pedidos — Os religiosos pedem "a possibilidade de viverem em comunidade, o exercício livre de seu apostolado, a admissão livre de novos membros e sua instrução correspondente, a liberdade de terem e escolherem suas próprias casas como qualquer outro cidadão". Os superiores acentuaram "a convicção de não estarem pedindo nenhum privilégio a não ser a aplicação dos direitos humanos". (CIC).

"A pessoa que nasceu depois de 1974 tem mais probabilidades de morrer assassinado do que um soldado na guerra".

SAIBA COMO OBTER O NOVO CARTÃO DO INAMPS (ANTIGO INPS)

Para poder receber assistência médica e hospitalar do INAMPS, o segurado e seus dependentes devem possuir o Cartão de Identidade do Beneficiário, documento sempre requisitado aos que necessitam dos serviços dos Postos de Assistência Médica. O Cartão é um documento importante, pois só ele garante o pronto atendimento do beneficiário, e por isso mesmo todos devem cuidar de ter o seu e mantê-lo dentro do prazo de validade, cuja data para renovação pode ser encontrada na parte de trás da carteirainha.

ONDE OBTER O CARTÃO

Para obter o Cartão de Identidade, o segurado deve dirigir-se a qualquer um dos Postos de Assistência Médica do INAMPS, levando consigo uma foto 3x4 e sua Carteira Profissional. Para os dependentes, além da foto, é necessário apresentar um documento de identidade e um que prove a existência de parentesco com o segurado (certidão de nascimento, de casamento, etc.). Quando o dependente contar menos de dez anos de idade, dispensa-se a fotografia.

Caso o trabalhador situe-se na categoria de autônomo ou doméstico, ao solicitar o Cartão deverá apresentar, além da fotografia, seus carnês de recolhimento da contribuição mensal.

O MODELO EM VIGOR

A Previdência, desde o ano passado, vem substituindo cartões por um modelo mais simples que dispensou informações consideradas desnecessárias, tais como sexo, cor e estado civil. Este modelo, quando implantado, permitiu um sensível melhora no serviço de expedição dos cartões, pois o segurado agora não leva mais de dois minutos para obter seu documento. Os modelos antigos remanescentes terão contido, vigência normal, sendo substituídos quando expirado o prazo de validade.

MATRÍCULA FORA DOS POSTOS

O INAMPS, para conveniência dos segurados, descentralizou o serviço de emissão de Cartões, delegando às empresas com mais de 100 (cem) funcionários e aos sindicatos habilitados poderes e condições para que possam fazer os próprios as matrículas de seus empregados e filiados.

Assim sendo, uma empresa interessada em prestar o serviço a seus funcionários deve procurar o INAMPS para assinatura de um termo de colaboração, através do qual compromete a realizar a matrícula de seu pessoal.

Perguntei...

- Um dia, perguntei a alguém: — Por que você planta, em qualquer estação? E ele respondeu, na maior espontaneidade do mundo: — Porque confio na floração.
- Por que você não descansa, deitando nas redes, tirando férias? — Porque meu prédio está inacabado. E é empilhando tijolo sobre tijolo que chegarei ao topo do edifício.
- Por que você segue em frente? — Porque o caminho convida.
- Por que você escreve? — Porque escrever alimenta duplamente: a mim mesmo e a muita outra gente.
- Por que você canta, com toda essa alegria? — Porque a canção é a melhor terapia para os nervos e o coração.
- Por que tanto otimismo? — Porque o mundo já anda estraçalhado pela bomba mortífera do pessimismo.

- Por que você espera, assim confiante? — Porque nasci para esperar.
- Por que você não desanima jamais, neste progresso diário? — Porque tenho um Ideal, metade Calvário, metade Tabor. Ideal ajuda a plantar e construir.
- Por que você vive, afinal? — Porque amo, servindo meus irmãos.
- Você reza? — Penso que sim. Porque amar pessoas já é oração.

ROQUE SCHENBERG

Atenção!

NO PRÓXIMO NÚMERO DO "LUD" UMA COBERTURA COMPLETA DAS FESTIVIDADES DOS 75 ANOS DA VINDA DOS PRIMEIROS PADRES VICENTINOS AO SUL DO BRASIL.

ASSIM FALOU SÃO VICENTE DE PAULO:

«A obra da formação do clero é o mais precioso depósito que a Igreja confiou às nossas mãos»